METROPOOLREGIO
ROTTERDAM DEN HAAG

Beleidsnota

Overhead MRDH 2026

Inhoudsopgave

1 Doelstelling 4

2 Nadere duiding definitie overhead – commissie BBV 5

3 Primaire, sturende en ondersteunende functies 6

4 Toerekening van overhead 7

4.1 Functies 7

4.2 PIOFACH-functies 7

4.2.1 Bijbehorende systemen en verwante lasten en baten van PIOFACH-functies 8

4.3 Financiële vertaling 8

5 De (toe te rekenen) overhead m.i.v. begrotingsjaar 2026 9

6 Besluit 11

Bijlage 1 – Iv3 voorschrift taakveld 0.4 Overhead 12

Inleiding

Op 6 december 2024 heeft het algemeen bestuur van de MRDH de Beleidsnota Overhead MRDH 2024 vastgesteld. Deze beleidsnota is een uitwerking van de Notitie Overhead van de commissie BBV. Per 1 januari 2026 ondergaat de MRDH-organisatie een verdere doorontwikkeling naar integraal werken, waarbij bepaalde taken en verantwoordelijkheden zullen wijzigen. Dit maakt het noodzakelijk om de Beleidsnota Overhead MRDH 2024 aan te passen.

Deze beleidsnota wordt in de toekomst opnieuw aangepast, indien daar aanleiding toe is.

Waarom een afzonderlijke nota (toe te rekenen) overhead?
De wijze waarop invulling wordt gegeven aan de kaderstelling ten aanzien van de overhead verschilt per organisatie. Er kan op drie manieren hiermee om worden gegaan, namelijk kaders stellen in de Financiële Verordening of de nota overhead of de (Beleids)begroting. De commissie BBV is van mening dat kaderstelling in een aparte nota of (Financiële) Verordening een positieve bijdrage biedt aan de kwaliteit van de sturing en beheersing van een gemeenschappelijke regeling en de omvang van Begroting en Jaarstukken. De commissie BBV adviseert daarom kaderstelling op het gebied van overhead niet bij de begroting vorm te geven, maar door middel van de (Financiële) Verordening of door een nota overhead aan het algemeen bestuur voor te leggen en deze periodiek, indien noodzakelijk, te herzien.

Om bij deze aanbevelingen aan te sluiten legt de MRDH haar afspraken op het gebied van de overhead vast in een beleidsnota. Dit past in het stramien hoe de MRDH omgaat met de Financiële Verordening (op hoofdlijnen) en de afzonderlijke financiële beleidsnota's (detailuitwerking). In de Begroting en Jaarstukken volstaan we met een overzicht van de doelstellingen c.q. de actuele stand van zaken.

Deze nota is van toepassing met ingang van het (begrotings)jaar 2026, conform de BBV-notitie Overhead.

Leeswijzer
In hoofdstuk één wordt stilgestaan bij de doelstelling van de nota. Duiding van de definitie overhead is beschreven in hoofdstuk twee. In hoofdstuk drie wordt onderscheid gemaakt in het verschil in functies. De uitgangspunten voor het toerekenen van overhead is toegelicht in hoofdstuk vier. In hoofdstuk vijf worden, op basis van de voorgaande hoofdstukken, de uitgangspunten vanaf begrotings-/boekjaar 2026 weergegeven. Als bijlage is de hantering van het Iv3 voorschrift opgenomen.

1 Doelstelling

In de notitie Overhead worden heldere kaders vastgelegd voor de bepaling van overhead en de toe te rekenen overhead aan diverse onderdelen in de Begroting (en Jaarstukken) van de MRDH met ingang van het begrotings-/boekjaar 2026.

Het gaat om het formuleren van beleid en de vastlegging van uniforme organisatorische regels voor overhead. Daarbij dient de MRDH zich te houden aan hogere wet- en regelgeving, zoals de Gemeentewet, het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) en de notitie Overhead 2023 van de commissie BBV.

Voor de MRDH is het vastleggen van afspraken over (toe te rekenen) overhead van belang vanwege de gescheiden geldstromen: enerzijds de Brede Doeluitkering van het Rijk en anderzijds de gemeentelijke Inwonerbijdrage voor de versterking van het economisch vestigingsklimaat. De afspraken in deze beleidsnota vormen een noodzakelijke onderbouwing voor welke bedrijfskosten ten laste van welke geldstroom worden gebracht.

2 Nadere duiding definitie overhead – commissie BBV

Om te voorkomen dat verschillen optreden in de wijze van toerekening van overhead is een algemene definitie van overhead in artikel 1 van het BBV voorgeschreven. Uitgangspunt van onderstaande definitie is dat (andere uitvoerings-)lasten zoveel mogelijk direct worden toegerekend aan de betreffende taken/activiteiten.

Onder overhead verstaat het BBV in artikel 1: *'alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces'.* Baten en lasten van overhead worden niet onder de afzonderlijke beleidsprogramma's geregistreerd maar in het overzicht overhead.

De definitie van overhead uit artikel 1 van het BBV wordt in de notitie van de Commissie BBV nader geduid als*: 'het geheel van functies gericht op de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. Hiertoe behoren ook de systemen en aanverwante lasten die deze functies ondersteunen.'*

Door deze definitie te gebruiken wordt meer eenduidig inzicht gegeven in de lasten die direct zijn toe te rekenen aan bepaalde taakvelden.

De BBV-notitie overhead wordt geactualiseerd als er nieuwe ontwikkelingen zijn op het gebied van de overhead die nadere duiding noodzakelijk maken. Daarnaast heeft de notitie een nauwe relatie met de financiële bepalingen in de Provincie- en Gemeentewet en het BBV. Als deze wet- en regelgeving verandert dan wordt deze notitie aangepast. Het initiatief voor het aanpassen van notities ligt bij de commissie BBV.

In de BBV-notitie overhead wordt gebruik gemaakt van het uitgangpunt uit de notitie 'Hoofdlijnen van het BBV' dat lasten zo veel als mogelijk direct worden verantwoord aan de taken en activiteiten. Hierbij kan gedacht worden aan de personeelslasten van de medewerkers van een bepaalde afdeling, rente en afschrijvingslasten en andere lasten die direct verband houden met het betreffende taakveld en dientengevolge ook niet centraal moeten worden begroot en verantwoord op het taakveld overhead. Dit betekent dat alle bedrijfslasten die direct verbonden zijn aan activiteiten/taken/producten die gericht zijn op de beleidsprogramma's, in de betreffende taakvelden moeten worden geregistreerd. De overhead zelf wordt centraal begroot en verantwoord op taakveld 0.4 Overhead.

3 Primaire, sturende en ondersteunende functies

Naast de primaire processen/taken kent de MRDH ook functies, bijbehorende systemen en aanverwante lasten (en baten) ter sturing en ondersteuning van deze primaire taken. Dit wordt geduid als de sturende en ondersteunende functies, secundaire processen of als overhead.

Overhead is echter wel onlosmakelijk verbonden met het primaire proces, omdat zonder overhead er geen sprake is van sturing of van ondersteuning van medewerkers die de primaire processen uitvoeren. Ondersteunende functies zijn functies die geen rechtstreekse bijdrage leveren aan de diensten die door de MRDH worden geleverd. Een deel van deze ondersteunende functies wordt ook wel aangeduid als de PIOFACH-functies. Onder PIOFACH-functies wordt verstaan: personeel, informatisering en automatisering, organisatie, financiën, archivering, communicatie en huisvesting. Daarnaast wordt tot de ondersteuning ook gerekend:

- Bestuursondersteuning;
- Secretariaat voor zover niet rechtstreeks toe te rekenen aan een bepaald taakveld.

Tot sturende functies worden gerekend:

- Management voor zover niet rechtstreeks toe te rekenen aan een bepaald taakveld.

Op grond van de BBV-notitie Overhead moet de MRDH nader definiëren welke functies, bijbehorende systemen en aanverwante lasten (en baten) wel of niet onder overhead vallen en beschrijven welke keuzes daarin worden gemaakt. De keuzes worden verderop in deze nota expliciet duidelijk gemaakt.

4 Toerekening van overhead

Op grond van de BBV-notitie overhead 2023 is in deze nota nader gedefinieerd welke functies, bijbehorende systemen en aanverwante lasten (en baten) wel of niet onder overhead vallen en welke keuzes de MRDH in haar beleid daarin maakt.
Om een eenduidig beeld van het karakter van een functie, inclusief bijbehorende systemen en aanverwante lasten (en baten), te krijgen was het van belang om ter voorbereiding op deze nota het takenpakket van de MRDH door te nemen.

Uitgangspunt is dat de personele (uitvoerings-)lasten zoveel mogelijk direct worden toegerekend aan de betreffende taken/activiteiten (lees beleidsprogramma's). Alle functies, en aanverwante lasten en baten die rechtstreeks aan een specifieke taak binnen een taakveld zijn toe te wijzen maken onderdeel uit van de overige taakvelden en niet van het taakveld 0.4 overhead.

In het kader van administratieve lasten(vermindering) hanteert de MRDH voor alle materiele lasten de verdeelsleutel zoals opgenomen in de kadernota van het betreffende begrotingsjaar. Een directe toerekening van de materiële (uitvoerings-)lasten aan de programma's geldt alleen indien:

1. De materiële (uitvoerings-)lasten niet generiek zijn toe te wijzen aan de activiteiten van de MRDH als geheel, maar direct betrekking hebben op het programma én
2. De toerekening van de materiële (uitvoerings-)lasten aan het programma een materieel financieel effect heeft op het betreffende programma.

4.1 Functies

Functies die voorheen waren toegewezen aan het primaire proces binnen de MRDH wijzigen niet en worden rechtstreeks verantwoord op de begrotingsprogramma's.

Een uitzondering hierop vormen met ingang van 1 januari 2026 de managers en secretaresses. Zij worden in de nieuwe organisatie op meerdere taakvelden ingezet. Deze sturende c.q. ondersteunende functies worden daarom als overhead beschouwd.

Binnen de MRDH wordt met ingang van 1 januari 2026 bestuursondersteuning (inclusief griffie) zowel centraal als decentraal georganiseerd. Voor alle bestuursondersteuning (inclusief griffie) blijft gelden dat ze onder taakveld 0.4 overhead vallen. Waar binnen de gemeenten de griffie apart van de ambtelijke organisatie wordt beschouwd, geldt dit voor de MRDH niet. De MRDH is immers een gemeenschappelijke regeling en dus niet dualistisch.

Hierna volgt een nadere toelichting op de PIOFACH-functies en waarom deze functies onderdeel uitmaken van de overhead.

4.2 PIOFACH-functies

De PIOFACH-functies (personeel, informatisering en automatisering, organisatie, financiën, archivering, communicatie en huisvesting) zijn bij de MRDH centraal georganiseerd. Hierbij geldt dat deze functies (lees: medewerkers) breed en generiek inzetbaar zijn, met name op basis van prioritering, en niet voor enkele specifieke taakvelden in de begroting werkzaamheden verrichten. Tevens is hiermee de uitwisselbaarheid c.q. vervangbaarheid van deze generieke functies geborgd. Deze functies zijn organisatiebreed gericht op de ondersteuning van leidinggevenden en ondersteuning van medewerkers in het primaire proces. Deze functies worden daarom op taakveld 0.4 als overhead geclassificeerd.

4.2.1 Bijbehorende systemen en verwante lasten en baten van PIOFACH-functies

Hieronder wordt ingegaan op de bijbehorende systemen en aanverwante lasten van de PIOFACH- functies: personeel, informatisering en automatisering, organisatie, financiën, archivering, communicatie en huisvesting.

Personeel, organisatie, financiën, archivering en communicatie
De systemen en aanverwante lasten en baten zijn organisatiebreed gericht op ondersteuning van medewerkers in het primaire proces. Daarom worden deze kosten op taakveld 0.4 als overhead geclassificeerd.

Informatisering en automatisering
Hardware, informatievoorziening en automatisering van PIOFACH-systemen, inclusief organisatie overkoepelende systemen zoals zaaksystemen, Office applicaties en kantoorthuiswerkapplicaties behoren tot taakveld 0.4 overhead.

Huisvesting
De huisvestingslasten hebben betrekking op zowel de lasten van huisvesting als de bijbehorende facilitaire lasten. Huisvestingslasten die behoren tot een specifiek uitvoerende taak en daarmee tot een specifiek taakveld vormen geen onderdeel van de overhead.
Bij de MRDH zijn er geen huisvestingslasten die tot een specifiek taakveld behoren. De MRDH-organisatie is gehuisvest op één centrale locatie en daarom vallen alle huisvestings- en facilitaire lasten onder taakveld 0.4 overhead.

4.3 Financiële vertaling

Zoals in hoofdstuk 1 aangegeven is het vastleggen van afspraken over (toe te rekenen) overhead van belang vanwege de gescheiden geldstromen: enerzijds de Brede Doeluitkering van het Rijk en anderzijds de gemeentelijke Inwonerbijdrage voor de versterking van het economisch vestigingsklimaat.

De uitgangspunten in deze Beleidsnota, voor welke functies en lasten tot de overhead behoren, leidt tot de volgende financiële toerekening:

- De directe salariskosten van de medewerkers binnen de taakvelden 2.1 Verkeer en vervoer en 2.5 Openbaar vervoer worden ten laste gebracht van de rijksmiddelen Brede Doeluitkering verkeer en vervoer (BDU).
- De directe salariskosten van de medewerkers Economisch vestigingsklimaat (taakveld 3.1 Economische ontwikkeling) komen ten laste van de inwonerbijdrage Economisch vestigingsklimaat.
- Voor de verdeling van de salariskosten van medewerkers en managers van de stafafdelingen (waaronder ook het secretariaat voor het primaire proces), inclusief secretaris-algemeen directeur, de materiële bedrijfsvoeringskosten, het overig management en de decentrale formatie voor bestuursondersteuning geldt de verdeelsleutel zoals opgenomen in de kadernota van het betreffende begrotingsjaar. Deze verdeling is gebaseerd op het relatieve formatiebudget voor Economisch Vestigingsklimaat ten opzichte van het formatiebudget voor de medewerkers Verkeer en vervoer en Openbaar vervoer.

5 De (toe te rekenen) overhead m.i.v. begrotingsjaar 2026

In de notitie Overhead van de commissie BBV staan stellige uitspraken en aanbevelingen opgenomen. In de onderstaande tabel is opgenomen hoe de MRDH hiermee omgaat.

- Stellige uitspraken

Commissie BBV	Hoe gaat de MRDH hiermee om?
De definitie van overhead uit artikel 1 van het BBV wordt nader geduid als: het geheel van functies gericht op de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. Hiertoe behoren ook de systemen en aanverwante lasten die deze functies ondersteunen.	De manier van toerekening van overhead is beschreven in hoofdstuk 4 van dit document.
Voor de berekening van de tarieven voor lokale heffingen moet de methodiek voor de toerekening van overhead worden gebruikt zoals deze is opgenomen in de financiële verordening.	Dit is voor de MRDH niet van toepassing. De MRDH heeft niet te maken met berekeningen van tarieven voor lokale heffingen en rechten.
De methodiek voor het toerekenen van overhead, zoals opgenomen in het overzicht overhead, aan lokale heffingen en rechten mag niet afwijken van de overige methodieken voor het toerekenen van overhead aan overige taakvelden van de begroting.	Dit is voor de MRDH niet van toepassing. De MRDH heeft niet te maken met berekeningen van tarieven voor lokale heffingen en rechten.

- Aanbevelingen

Commissie BBV	Hoe gaat de MRDH hiermee om?
De commissie BBV adviseert kaderstelling op het gebied van overhead niet bij begroting vorm te geven, maar door middel van de (financiële) verordening of door een nota overhead aan de raad voor te leggen en deze periodiek te herzien.	De MRDH heeft er voor gekozen om een Beleidsnota Overhead op te stellen, deze aan het algemeen bestuur voor te leggen en te herzien indien noodzakelijk.
De commissie BBV adviseert een kaderstellende nota op het gebied van de toerekening van overhead voor te leggen aan de raad en deze periodiek te herzien.	De manier van toerekening van overhead is beschreven in hoofdstuk 4 van dit document.
De commissie BBV adviseert een enkele methodiek te gebruiken voor het toerekenen van overhead, zoals opgenomen in het overzicht overhead, aan lokale heffingen en rechten, grondexploitaties en andere producten.	De manier van toerekening van overhead is beschreven in hoofdstuk 4 van dit document. De MRDH heeft niet te maken met lokale heffingen en rechten, grondexploitaties en andere producten.
De commissie BBV adviseert keuzes te maken ten aanzien van het onderscheid tussen functies in de primaire processen en de overhead, en deze toe te lichten als onderdeel van een (financiële) verordening of een nota overhead en deze periodiek te herzien.	De keuzes ten aanzien van het onderscheid tussen functies in de primaire processen en overhead is beschreven in hoofdstuk 4 van dit document.

De commissie BBV adviseert gebruik te maken van het platform ´Venster voor bedrijfsvoering' als leidraad voor de uitwerking van het begrip en vergelijken van overhead.	Bij het opstellen van deze notitie heeft de MRDH kennis genomen van het platform 'Venster voor bedrijfsvoering'.
De commissie BBV adviseert om een ondergrens te hanteren voor het naar rato toerekenen van de lasten van medewerkers die voor verschillende taakvelden werkzaam zijn. De toerekening kan zowel op medewerkers niveau als op het niveau van een organisatieonderdeel plaatsvinden.	De manier van toerekening van overhead is beschreven in hoofdstuk 4 van dit document.
De commissie BBV adviseert gemeenten en provincies om afspraken te maken over het opnemen van de indicatoren uit de 'regeling beleidsindicatoren gemeenten/provincies' met de gemeenschappelijke regelingen waar zij deel van uitmaken.	Deze aanbeveling is specifiek voor gemeenten en provincies. De MRDH is een gemeenschappelijke regeling.
De commissie BBV adviseert focus aan te brengen in het overzicht overhead. Minimaliseer herhalingen tussen verordeningen, nota's, programma's en paragrafen. Maak hierbij gebruik van verwijzingen binnen begroting of jaarstukken teneinde de omvang van deze documenten te beperken en daarmee de toegankelijkheid voor de raad te vergroten.	In het overzicht overhead in de begroting/jaarstukken wordt, zoveel als mogelijk, verwezen naar andere onderdelen van de begroting/jaarstukken om de toegankelijkheid van dit overzicht voor het algemeen bestuur te vergroten.
De commissie BBV adviseert om voor het bepalen van de beleidsindicator 'bezetting' gebruik te maken van de meest recente beschikbare informatie indien er bij begroting geen indicatie wordt gegeven van de geraamde bezetting.	Voor gemeenschappelijke regelingen is er in principe geen verplichting tot het opnemen van indicatoren. De MRDH neemt jaarlijks wel de beleidsindicatoren voor bedrijfsvoering op en gebruikt daarbij voor de indicator bezetting de meest recent beschikbare informatie.

6 Besluit

Het algemeen bestuur van de Metropoolregio Rotterdam Den Haag;

gelet op de Financiële verordening MRDH 2025;

gelezen het voorstel van het dagelijks bestuur van 1 december 2025;

Besluit

De Beleidsnota Overhead MRDH 2026 vast te stellen, onder gelijktijdige intrekking van de Beleidsnota Overhead MRDH 2024.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 12 december 2025 van het algemeen bestuur.

de secretaris,	de voorzitter,
Christel Mourik	Carola Schouten

Bijlage 1 – Iv3 voorschrift taakveld 0.4 Overhead

Dit taakveld volgt de duiding uit de notitie Overhead van de commissie BBV. De omvang en de samenstelling van de overhead wordt beïnvloed door de karakteristieken van een organisatie en de keuzes die worden gemaakt. Deze keuzes worden bij voorkeur vastgelegd in de financiële verordening of een kadernota.

De volgende (interne en externe) lasten van de onderstaande activiteiten moeten **wel** op dit taakveld 0.4 overhead worden verantwoord:

- uitgaven voor de secretaris - algemeen directeur van de MRDH;
- financiën, toezicht en controle gericht op de eigen organisatie, waaronder planning & control, verantwoording en auditing (incl. accountantskosten);
- personeel en organisatie (P&O / HRM), opleiding & ontwikkeling, reis- en verblijfkosten en organisatie- en formatieadvies;
- inkoop (incl. aanbesteding en contractmanagement);
- interne en externe communicatie inclusief vormgeving;
- juridische zaken: juridische medewerkers op een bedrijfsvoeringafdeling of belast met een bedrijfsvoeringstaak;
- bestuurszaken: ambtelijke ondersteuning en beleidsadvisering van de bestuurscommissies, het dagelijks en algemeen bestuur en de adviescommissies;
- informatievoorziening en automatisering van PIOFACH-systemen, inclusief organisatie overkoepelende systemen zoals de zaaksystemen, kantoor-automatisering en thuiswerkapplicaties;
- facilitaire zaken en huisvesting (incl. beveiliging);
- documentaire informatievoorziening (DIV);

De volgende activiteiten horen **niet** op het taakveld 0.4 overhead, maar moeten worden verantwoord op het taakveld van het primaire proces:

- de activiteiten van projectleiders, teamleiders en coördinatoren die direct zijn toe te rekenen aan beleidsprogramma's;
- alle lasten van sturing/ondersteuning/PIOFACH voor zover deze kosten betrekking hebben op één of enkele taakvelden binnen het primaire proces en deze kosten daar worden verantwoord.
- informatievoorziening en automatisering ten behoeve van primaire proces-systemen moeten worden verantwoord op het taakveld van dat proces indien er sprake is van een materieel financieel effect;
- een bijdrage aan/van een verbonden partij, als vergoeding voor de uitvoering van taken; deze moet worden verantwoord op het taakveld/de taakvelden waar de verbonden partij werkzaam voor is.